

Hizb ut-Tahrir: İslam'ın Siyasi İsyanı

FİKİRLER SAVAŞI

Fikirler savaşı kazanılmak isteniyor ise artık hoşgörüsüzlüğe hoşgörü göstermek kabul edilemez.

Yazar: Zeyno Baran, The Nixon Center, Aralık 2004

Çeviren: Ercan Caner, Sun Savunma Net, 07 Mayıs 2021

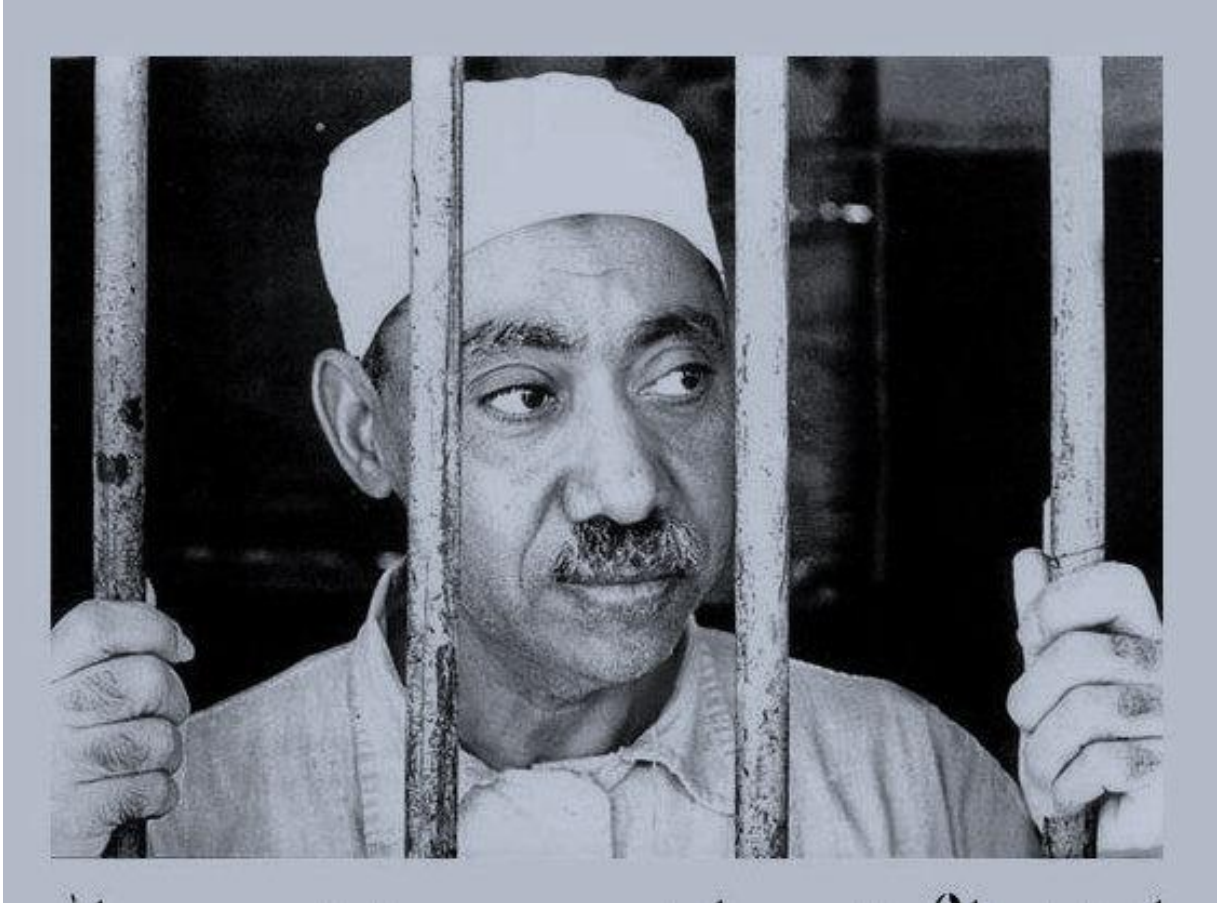
Kaynak: Hizb ut-Tahrir web sitesi

9/11 Komisyon Raporu yayınlanan kadar ABD hükümeti ve medyası tamamen “terörle savaş” düşüncesi üzerine odaklanmıştır. Fakat terörizm sadece buzdağının görünen kısmıdır. Şiddet, radikal İslamcılar tarafından daha geniş “fikirlere savaşı” bağlamında Batı liberal demokrasisine karşı kullanılan araçlardan sadece bir tanesidir. Terörizme karşı savaşın kazanılması, ABD uzun dönemde İslamcı terörün artmasını sağlayan ideolojiye karşı üstün gelmediği sürece mümkün değildir.ⁱ Bu nedenle başarmak için, günümüzde Hizb ut-Tahrir tarafından somutlaştırılan bu ideolojinin köklerini anlamak zorundayız.

Komisyon Raporunda doğru olarak ifade edildiği gibi radikal siyasi İslamcı ideolojinin yarattığı tehdit yeni değildir. Bu tehdit; Ibn Taimiyyah'ın 13'üncü yüzyıldaki çalışmalarından, 18'nci yüzyılda Ibn Wahhab'a ve Müslüman Kardeşler örgütünün kurucuları Hassan al-Banna (1906-49) ve Sayyid Qutb'a (1906-65) kadar evrilmiştir. Mısır'ın Kahire kentinde doğan ve orada eğitim gören Sayyid Qutb en tanınmış günümüz modern İslamcısı olarak anılmaktadır. O, Türklerin 1924 yılında Halifeliği kaldırmasından dört yıl sonra kurulan en eski İslamcı organizasyon olan Müslüman Kardeşler örgütünün asıl düşünce adamıdır. Aslında neredeyse bütün çağdaş siyasi İslamcı hareketler, yeniden tesis edilmesi Hizb ut-Tahrir örgütünün temel hedefi olan Halifeliğin sona ermesinin ardından oluşmuştur.ⁱⁱ

Sayyid Qutb; gelişmeyi bütün önemli değerlerden mahrum bir sistemde aradığından insanlığın bir uçurumun kenarında olduğuna inanmıştır.ⁱⁱⁱ O, sadece İslam dininin bu değerlere sahip olduğunu savunmuş, bu nedenle de Müslümanların, diğer insanların özgürce İslam'ı seçmelerini engelleyen baskıcı siyasi sistemlere karşı mücadele etmelerini zorunlu kılmıştır.^{iv} Qutb, değişimin büyük kitlelerin devrimiyle değil de küçük bir gerçek Müslüman grup yoluyla olacağına inanmıştır. İslam'ın bu selefi^v tarzına bağlı olanlar, Arabistan'da ilk halifeliği kuran Peygamber Muhammed'in yolundan gittiklerini iddia etmektedirler.

Selefilere, Müslüman topraklardaki mevcut yönetimleri iktidardan uzaklaştırmayı ve iktidarı ele geçirdiklerinde de Müslüman olmayan bütün devletlere silahlı cihat ilan etmeyi planlamaktadır. Selefilere, Müslüman toplumlar ve dünyanın çöküşünün tedavisi olarak böyle bir değişimin gerçekleştirilmesinin bütün Müslümanların görevi olduğuna inanmaktadır. Mısır Cumhurbaşkanı Gamal Abdel Nasser'e suikast iddiasıyla suçlu bulunduğu ve asılarak idam edildiği 1966 yılından önce Qutb; böyle bir devrimi gerçekleştirmek için şiddet kullanımını meşrulaştıran radikal selefi ideolojiyi aktif bir şekilde desteklemiştir.

Sayyid Qutb (1906–65) Fotoğraf: tarnmoor

Qutb'un asılarak idam edilmesi önceleri şiddet kullanımına karşı çıkan birçok İslamcı için bir dönüm noktası olmuştur. Arapların (*Mısır, Suriye ve Ürdün*) 1967 yılında İsrail karşısında yenilmesinin ardından daha da motive olan İslamcılar, Batı Şeria, Gazze

Şeridi ve Golan Tepeleri'nin işgali ve Sina Yarımadası'nın geçici işgali sonrasında çok daha radikalleşmişlerdir. Giderek artan oranda insanlar; daha fazla çöküş ve aşağılanmaktan kaçınmak maksadıyla saf İslam'a dönüşün gerekli olduğunu öne süren Qutb ile aynı düşünceleri paylaşır hale gelmişlerdir.

Muhammad Abd-al-Salam Faraj (1954-82), problemin Müslüman toplumlarından ziyade onları yöneten kâfir hükümetler ve yasalarda olduğunu iddia ederek Qutb'un fikirlerini bir adım ileriye taşımıştır. Mısırlı Faraj, 1977 yılında; dünya genelinde bir Halifelik yaratmak maksadıyla her bir Müslümanı şiddet dolu cihada çağıran, ünlü "The Neglected Duty-İhmal Edilen Görev" adlı eserini yayınlamıştır. İslam'ın durumu göz önüne alındığında, ordu ve kilit hükümet yapılarına temsilciler sokarak iktidarın ele geçirilmesi için gizli grupların örgütlenmesi gerektiğine dair inandırıcı bir neden ortaya koymuştur.

Solda Muhammad Abd-al-Salam Faraj, sağda ise al-Jihad grubunun Mısır Devlet Başkanı Anwar Sadat'a 1981 yılında düzenlediği suikast. Kaynaklar: Wikipedia ve AFP

Altı Gün Savaşına (5-10 Haziran 1967, sadece 132 saat süren savaşta 20.000 Arap ve 800 İsrail askerinin öldüğü tahmin edilmektedir) kadar Birleşik Devletler, bütün Müslüman dünyasında on yıllarca adil ve erdemli bir güç olarak görülmüştür. Amerika'nın İngiliz dinsel zulmünden kaçan ve yeni kıtaya kişisel özgürlükler ve haklara saygı gösteren bir ülke yaratmak için gelen insanlar tarafından kurulduğu çok iyi bilinmektedir. Sömürgeci Avrupalı güçlerin aksine Amerikalılar baskı görenler ve ayrımcılık yapılanların tarafında görülmektedir.

Hatta daha da uzun bir süre Yahudilere hiçbir düşmanlık beslenmemiştir, örneğin Osmanlı Halifeliği, İspanya'nın zulmünden kaçan Yahudilere yardımda öncü bir rol oynamıştır (1492). İsrail'in 1948 yılında kurulmasıyla bu tutumlar süratle değişmeye başlamış ve giderek daha çok Müslüman, ABD'nin haksız olarak İsrail'i ve onun yozlaşmış ve baskıcı yöneticilerini desteklediğini algıladığından giderek daha da kötüleşmiştir.

Bununla birlikte, o dönemde küresel iletişim ve seyahat imkânları kısıtlı olduğundan bu duygular büyük ölçüde Arap dünyası ile sınırlı kalmış ve daha geniş Müslüman toplumlar üzerinde önemli etkisi olmamıştır. Aslında 1980'li yıllarda da ABD yanlısı tutum sürmüş, Müslümanlar Amerika'yı bölgeye barış getirmeye çalışan bir güç olarak

gördüklerinden, ABD'yi Afganistan'da Sovyetler Birliği'ne karşı çok büyük ölçüde desteklemiştir.

Birleşik Devletlere karşı popüler düşüncedeki büyük değişim Bosna Savaşı (06 Nisan 1992-14 Aralık 1995) ile başlamıştır. Laik ve kendilerini siyasetin dışında gören Müslümanlar dahi dindaşlarının kitlesel öldürülmeleri karşısında ilgisiz kalan Batıya büyük bir öfke duymuştur. ABD en nihayetinde (diğer büyük Avrupa ülkelerinin aksine) Müslümanlara yardım için gelmiş olsa da Birleşik Devletlerin itibarı çoktan yok olmuştur. Medya organlarında vahşetin izlenmesi ve uluslararası iletişim ile seyahatin kolaylaşması sayesinde dünyanın her yerindeki Müslümanlar aynı adaletsizlik duygusunu paylaşmıştır.

Srebrenista Katliamı (11-22 Temmuz 1995): Yugoslavya İç Savaşı'nda Sırp ordusunun yaptığı katliamda en az 8,372 Bosnalı, Sırp katiller tarafından acımasızca katledilmiştir. Bosnalı Sırp General Ratko Mladic (solda) komutasındaki ağır silahlarla donatılmış Sırp ordusu tarafından yapılan katliamda kadınlar ve çocuklar dahi öldürülmüştür. Srebrenista Katliamı, İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'da yaşanan en büyük katliamdır. Katliamdan kısa bir süre önce çekilen yukarıdaki fotoğrafta, sağdan ikinci kişi ise Hollandalı askeri komutan Ton Karremans'tır. Fotoğraf: AP Photo

Avrupa'nın merkezinde Müslümanların katledilmesi küresel Müslüman bilinçliliğinde bir dönüm noktası olmuştur. Çok geçmeden Müslümanlar Chechnya'daki zalim Rus baskısı, Kashmir'deki cinayetler ve Müslümanların saldırıya uğradığı diğer yerlerde ABD'nin sessiz kaldığını algılamaya başlamıştır. Bunun da ötesinde; İsrail-Filistin çatışmasında ABD'nin eylemlerinin giderek taraflı olduğu şeklinde algılanmıştır. Müslümanlar, tıpkı Britanya İmparatorluğu gibi ABD'nin de onların özgürlüğü ile ilgilenmediğine inanmaya başlamıştır. Aslında; Batının, İslam medeniyetinin bir daha

asla yükselmemesi ve Yahudi-Hıristiyan hâkimiyetine bir tehdit oluşturmaması maksadıyla Müslümanları baskı altında tutmak istediğini hissetmişlerdir.

Birleşik Devletlerin dış politikasını “çifte standart” olarak algılamaktan duydukları hayal kırıklığı nedeniyle Amerikalılar tarafından eğitilen Afganistan’daki Müslüman savaşçılar işleri kendi ellerine almaya karar vermişlerdir. Bir süper gücü geçmişte devirdiklerinden bir diğerini de yenebileceklerinden emindirler. Güçlü İslami inançlarla dolu Müslüman savaşçılar kendilerine hedef olarak; bütün baskıcı rejimleri İslamcı rejimlerle değiştirmeyi seçmişlerdir. Bazıları bu hedefi eğitimle gerçekleştirme girişiminde bulunurken, diğerleri siyasi muhalefetle çok daha aktif bir şekilde dâhil olmuştur. Önemli bir azınlık ise bu muhalefeti aşırılık seviyesine taşıyarak ve saldırılarını politik dinsel esaslar ile haklı göstererek, masum insanlarla dolu binaları havaya uçurmuşlardır.

Avukatlar Komitesi tarafından 10 Nisan 2018 tarihinde verilen 52 sayfalık dilekçeye ilave olarak Dünya Ticaret Merkezi binalarının tahrip edilmesinde yüksek teknoloji patlayıcılar kullanıldığına dair kapsamlı kanıtlar da sunulmuştur. Kanıtlar arasında binalardan alınan toz örneklerinde ileri teknoloji ürünü patlayıcılar ve/veya yangın çıkaran maddeler kullanıldığını gösteren bağımsız laboratuvarların bilimsel analiz sonuçları da bulunmaktadır. Fotoğraf: boredpanda

11 Eylül 2001 saldırıları Müslümanların karışık tepkilerine neden olmuştur. Çoğunluk, masum insanların trajik ölümlerinden derin bir üzüntü duymuş olsalar da ABD dış politikasına karşı öfke duymayı sürdürmüş, birçok Müslüman ise kendisini Amerikan halkıyla dayanışma içinde hissetmiştir. Bununla birlikte bu duygular, Başkan George W. Bush’un (20 Ocak 2001-20 Ocak 2009) ısrarlı “bu din savaşı, bu teröre karşı

mücadele uzun bir süre alacak” açıklamaları sonrasında yerini şaşkınlık ve öfkeye bırakmıştır.^{vi}

Bütün bu olanlar Müslümanlar tarafından Orta Çağlarda İslam’a karşı başlatılan savaşın Amerikalılar tarafından son aşamasına getirildiği şeklinde algılanmıştır. Taliban’a karşı mücadelenin planlama safhasında medya organlarında dolaşan; askeri operasyonun adının “Sonsuz Adalet Operasyonu” olacağına dair bir dedikodu diğer bir dinsel referans olmuştur.

Bu, Müslüman dünyanın dikkatinden kaçmamıştır. Haberin hiçbir zaman doğrulanmamasına ve Bush Yönetiminin suçlamaları reddederek, askeri operasyonun adının “Operation Enduring Freedom-Sürekli Özgürlük Operasyonu” olduğunu ısrarla yinelemesine rağmen imaj çoktan zedelenmiştir. Son olarak Başkan Bush, bütün çıplaklığı ile “ya bizimlesiniz ya da bize karşısınız” ifadesinde ısrar ettiğinde, hem terör saldırılarına karşı çıkmak hem de Müslüman kalmayı sürdürmek isteyenler kendilerini bir çıkmazda tuzağa düşmüş hissetmişlerdir.

Solda “Katil” ve “Beyrut Kasabı” Ariel Sharon, sağda ise Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan görülmektedir. 2005 yılında gerçekleşen İsrail ziyaretinde Katil Sharon Erdoğan’ı “Yahudi milletinin başkenti ve İsrail’in başkenti Kudüs’e hoş geldiniz” sözleriyle karşılamıştır. Recep Tayyip Erdoğan yıllar sonra; Gazze’ye atom bombası atılmasını savunan Ariel Sharon’un oğlu Gilad Sharon’a sert tepki göstermiş ve oğlunun da babasının izinden gittiğini belirterek suç duyurusunda bulunmuştur.

Amerika’nın Müslüman dünyasında bir sonraki büyük imaj zedelenmesi ise Başkan Bush’un; Eylül 2000’de başlayan ikinci intifadaya (Birinci İntifada: 08 Aralık 1987-13 Eylül 1993) karşı kanlı bir askeri operasyon başlatan İsrail Başbakanı Ariel Sharon’u “barış insanı” olarak nitelendirmesi sonrasında yaşanmıştır.^{vii} Bu öfke dalgası ABD

liderliğindeki koalisyonun Irak'ı işgali sonrasında yeni zirvelere ulaşmıştır. Irak savaşı daha başlangıçtan itibaren mantıksız olarak görülmüş ve sonrasında masum sivillerin öldürülmesi Müslüman toplumu Amerika politikasına karşı daha da birleştirmiştir.

Birçok Müslüman yeni muhafazakârlığın (NEOCON-Neo Conversatism) bir anlamda bir Amerikan Yahudi darbesi olduğuna inanmıştır. Washington'da; Irak'a savaşa gitme kararıyla ilgili yönetimdeki yeni muhafazakârları suçlayan hikâyelerin ortaya çıkması da sadece; ABD dış politika sürecinin kalıcı olarak İsrail yanlısı ve İslam karşıtı bir ideolojiyle lekelendiği algısının teyit edilmesine hizmet etmiştir.

Geçen Pazar günü Kudüs kentinde insanlığın en kutsal alanlarından bir tanesine karşı saygısızca bir suç işlenmiştir. En acınası olan ise kentteki kutsal yerlere yapılan bu tür saygısızlıkların ilk olmamasıdır. 1967 yılından beri işgalci güç olarak İsrail, Kudüs kentindeki bütün dinsel alanların kutsallığının korunması ve emniyete alınmasından sorumludur. Fakat işgalci güç olarak İsrail, başka yerlerde olduğu gibi Kudüs kentinde de bu sorumluluklarını yerine getirmekte sürekli olarak başarısız olmaktadır. Mevcut tartışmaya dâhil olmamızın nedeni işte budur. Bu tartışmanın sonunda Konsey'in mesele hakkında oybirliği ile ve kararlı bir tavır alması en içten dileğimizdir, çünkü ancak Konsey tarafından yapılacak ortak bir çağrı, başta Kudüs'te olmak üzere, işgal altındaki Filistin ve Arap topraklarındaki her an patlamaya hazır gerginliğin yatıştırılmasına yardımcı olacaktır. 11 Nisan'da Dome of Rock ve Al-Aksa camilerinde gerçekleşen ve hemen arkasından devam eden olaylar bütün dünyayı şok etmiştir. İsrail Hükümeti de olayı kınamıştır. Bununla birlikte mesele olaya neden olan İsraili askerinin deli olup olmadığı ve yalnız hareket edip etmediği değildir. Durum ne olursa olsun İsrail, Kudüs kentindeki kutsal yerler konusundaki sorumluluğundan kurtulamaz. 1949 tarihli Cenevre Sözleşmeleri kapsamında İsrail işgal yetkilileri Kudüs kentindeki dinsel kutsal yerlerin korunmasına yardımcı bütün sorumluluğu taşımaktadır. Bizim görüşümüze göre, bu nedenden ötürü bu acınası durumun tek bir dengesiz kişinin deliliğinin sonucu olduğunu iddia etmek ve bu çerçevede içinde işlenen suçu kınamakla yetinmek ne inandırıcı olacaktır ne de meseleyi nihai olarak çözecektir. Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisi Ali Coşkun Kırcı.

ABD Ordusundan Korgeneral Jerry Boykin'in; "Benim tanrımın Osama Bin Laden'in tanrısından büyük olduğunu biliyorum. Benim tanrımın gerçek olduğunu ve onunkinin bir put biliyorum. George Bush Birleşik Devletler seçmenlerinin çoğunluk oylarıyla seçilmedi. O tanrı tarafından bu göreve atandı" sözlerini ifade ettiği gerçeği Müslümanları öfkeden deliye döndürmüştür.^{viii}

Korgeneral Boykin'in Birleşik Devletlerin kutsal bir savaşta olduğuna yönelik sözleri meseleleri daha da kötüleştirmiştir. 2003 yılı yaz mevsiminde Boykin Orgeneralliğe terfi ettirilmiş ve savunma bakanlığı istihbarat bölümü bakan yardımcılığı görevine getirilmiştir. Bu adamı böylesine hassas bir göreve tayin etmek ve görüşleri hakkında birçok yeni haberler ortaya çıkmasına rağmen görevden uzaklaştırmamak; Bush yönetimi tarafından hazırlanan ve "terörle mücadelenin bir medeniyetler çatışması olmadığını" belirten 2002 Ulusal Güvenlik Stratejisi dokümanını birçok Müslümanın gözünde anlamsız hale getirmiştir. ABD'nin Irak'tan askerlerini nihai olarak çekmesi sonrasında dahi bu dargınlığın sürmesi muhtemeldir.

Mekke ve Medine kentlerinden sonra, Kudüs kentinde bulunan İslam dininin en kutsal yeri olan Al-Aqsa ve Dome of the Rock Mosque (Kubbetüs Sahra) camilerini ziyaret eden bütün yabancı ziyaretçilere, Amerika'da doğan eski bir Yahudi subayının Nisan 1982'de açtığı mermi delikleri rutin bir şekilde gösterilmektedir.^{ix} Daha birçok nesil Müslüman'a; İslam dinine inananlara, yapılanların terörizmi ezmekten ziyade, bizzat İslam'ın kendisine saldırı olduğunu sembolize eden, Irak ve İsrail'de mabetler ve kutsal yerlere verilen zararlar gösterilmeye devam edilecektir.

Hizb-ut Tahrir'in 2015 yılında İstanbul'un Fatih semtinde düzenlediği bir yürüyüş. Fotoğraf: BBC NEWS

Birleşik Devletlerin İslam medeniyetini imha etmek istediğine yönelik algı, ABD'nin Najaf ve diğer yerlerde İslam'ın kutsal yerlerine saldırılarını gösteren fotoğraflar ve

video görüntüleri ile daha da pekişmiştir. Durum, özellikle İslam'ın en liberal Hanefi öğretisinin kurucusunun gömülü olduğu Abu Hanifa Camisi olmak üzere, Irak'ın Felluce kasabasındaki Sünni camilerine yapılan saldırılar ile iyice kötüleşmiştir. Bu yapılanların Müslümanlar üzerindeki etkisi, Vatikan'a saldırılması ve kana bulanması durumunda Hıristiyanlar üzerinde oluşacak etkiyle aynıdır.

Yukarıda anlatılan sosyo-politik bağlamda Müslüman dünyanın çoğunluğunun artık bizimle birlikte olmadığı açıktır. Fakat bunun yanında, aynı oranda bir çoğunluk da şiddet kullanımına karşıdır ve bize karşı olmaya da pek hazır değildir. Bununla birlikte, medeniyetler çatışmasından kaçınmanın bir yolunu arayan bu sessiz çoğunluk, giderek artan bir şekilde taraf tutmaya zorlanmakta ve birçok Müslümanın seçimi de radikallerin yanında yer almak olmaktadır. Dünya genelinde bir İslami ümmet yaratma sözü veren gruplar ve halifeliğin yeniden kurulması gibi düşünceler, Müslümanların kendi içlerinde yaptıkları değerlendirmelerde giderek daha fazla ilgi uyandırmaktadır.

Halifeyi Resullullah Hadimü'l-Haremeyni's-Şerifeyn Abdülmecit bin Abdülaziz Han. Hilafetin İlgasına ve Hanedan-ı Osmanî'nin Türkiye Cumhuriyeti Memalik-i Haricine Çıkarılması hakkındaki kanun oylamaya katılan 158 milletvekilinin 157'sinin oyuyla kabul edilmiştir.

Böyle bir radikal İslamcı grup olan Hizb ut-Tahrir (HT), yarım asırdan daha fazla bir süreden beri ideoloji savaşları içindedir, fakat 11 Eylül saldırıları sonrası oluşan ayrışma atmosferinden de büyük ölçüde yararlanmıştı. Osmanlı Halifeliğinin sözde ihtişamına geri dönmek isteyen Hizb ut-Tahrir doktrini; Peygamber Muhammed'in uygulamaya koyduğu türden bir İslami toplum yaratmanın tek yolunun; Müslümanları

kâfirlerin düşünce, sistem ve yasalarından kurtarmak ve Yahudi-Hristiyan egemenliğindeki ulus devlet sistemini terk ederek, sınırları olmayan bir ümmet yaratmak olduğunu öngörmektedir.^x Qutb ve diğer İslamcılar ile benzer şekilde Hizb ut-Tahrir örgütü de kapitalizmi sömürü ve demokrasiyi de tanrısız olarak gördüğünden reddetmektedir.

Kutsal Savaş çağrısı 11 Kasım 1914 tarihinde Şeyhülislam Ürgüplü Hayri tarafından İstanbul'da bulunan Fatih Camiinde yapılmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'ndaki en yüksek din yetkilisi olan Şeyhülislam Ürgüplü Hayri, Birinci Dünya Savaşında kutsal savaş çağrısında Müslümanları Britanya, Fransa, Rusya, Sırbistan ve Karadağ'a karşı silah kullanmaya çağırmıştır. Kaynak: Steemit

Hareket, terörist gruplar ile aynı siyasi hedefleri paylaşıyor olsa da Hizb ut-Tahrir, radikal İslamcıların “ölümü seven” klişesine uymamaktadır. Hizb ut-Tahrir üyeleri nihayetinde şiddetten ziyade özgürlük ve adalet istediklerini iddia etmektedirler. Bir terörist organizasyon olmadığından Hizb ut-Tahrir örgütünün bu yaklaşımı; her ne kadar al-Qaeda örgütünün nihai hedefini onaylıyor olsa da masum sivillerin öldürülmesine karşı çıkan ortalama bir Müslüman açısından çok daha çekicidir. Hizb ut-Tahrir hareketinin bu özelliği, Batılıların onu kategorilendirmesini inanılmaz ölçüde zorlaştırmıştır. Bununla birlikte daha derin bir analiz yapıldığında; Hizb ut-Tahrir hareketinin şiddetten vazgeçmesinin sadece yüzeysel olduğu açıkça görülmektedir. Şiddet kullanımı Hizb ut-Tahrir tarafından reddedilmiş, fakat aynı hedef doğrultusunda çalışan diğer grupların şiddet kullanması Hizb ut-Tahrir

tarafından asla kınanmamıştır. Grup terör saldırılarını asla kınamamaktadır. Hizb ut-Tahrir birçok yönden çok ince bir işbölümünün parçasıdır. Grup Müslümanları ideolojik olarak hazırlarken, diğer organizasyonlar da terörist saldırıların planlanması ve icrasından sorumludurlar. Bu tanımlamaya yaptığı itirazlara rağmen Hizb ut-Tahrir hareketi günümüzde fiili bir taşıma bandı vazifesi görmektedir.^{xi}

Hizb ut-Tahrir hareketinin ideolojik oyun sahasındaki başarısı büyük oranda siyasi mesajını farklı siyasi ortamlara uyarlamasına bağlıdır. Bu başarı, kendi “fikirler savaşını” yürütmek için ciddi ölçüde modern teknolojiye dayanan örgütün çok iyi organize edilmiş propaganda makinesiyle kazanılmaktadır. Hizb ut-Tahrir örgütü, Batı Avrupa’da toplumdansoyutlanmış Müslümanlara; emperyalist ve İslam karşıtı olarak gördüğü “adalet” mesajını yaymaktadır. Orta Asya’da ise bölgenin hükümetlerinin laik baskılarına karşı kendisini İslamcı bir alternatif olarak sunmaktadır.

Radikaller, sadece ruhani bir inanç geleneği değil, aynı zamanda siyasi bir sistem olan İslam versiyonunu da desteklemektedirler. İslam’ın siyasileştirilmiş görüşüne tanrıya olan inançları üzerinden ulaşmaktadırlar. Allah mutlak egemen olduğundan, İslam devletini yöneten halife de onun yeryüzündeki tek temsilcisi olmalıdır. Demokrasi, sosyalizm ve diğer yönetim sistemleri bu İslamcılar tarafından, yalnızca insan kökenli olmaları ve dolayısı ile hatalı olduklarından, temelden kusurlu olarak görülmektedir. Bu onaylanan ve onaylanmayan hükümet biçimleri ikilemi de “biz” ve “onlar” arasında bölünmüş, kökten dinci bir dünya görüşünün temelini oluşturmaya yardımcı olmaktadır.

Radikal İslamcılar bu ikileme bir renk katarak; insan yapımı bir hükümete katılanların, İslam öncesi cahiliye dönemine ait cahiller olduğunu belirtmektedirler. Klasik İslam teolojisine göre cahiliye devri, Arabistan’da Peygamber Muhammed İslam mesajını yaymadan ve halifeliği oluşturmadan önce hüküm sürmüştür. Radikaller, teolojik bir sıçrama yaparak, peygamber tarafından oluşturulan halifelik kurumuna benzer bir

sistemin yokluğunun, İslam dininin gerilemesinden doğrudan sorumlu olan cehaleti körüklediğine inanmaktadırlar.

Kendilerini bu “cehaletten” uzaklaştırmak için çalışmayan Müslümanlar radikal İslamcılar tarafından “tekfir”, yani sahte Müslümanlar olarak nitelendirilmektedir. Bu katı standartlar İslam dinine mensup olmanın parametrelerini tanımlamaktadır. Düşünce farklılığı nedeniyle kısa bir süre önce Hizb ut-Tahrir’den ayrılan al-Muhajiroun grubunun lideri Omar al-Bakri Muhammad’a göre 11 Eylül saldırıları; en önemlisi; İslam ve Küfür, inananlar ve münafıklar, Peygamber Muhammed ve sahabelerinin yolundan gidenler ve onların yolundan sapanlar arasındaki İslam dininin iki kampının net bir şekilde belirginleşmesi olmak üzere birkaç değişiklik getirmiştir.^{xii}

Filistin İslami Cihat üyeleri 03 Ekim 2019 tarihinde organizasyonun 32’nci kuruluş yıldönümünde Gaza kentinde askeri bir törende görülürken.

İslam dininin siyasallaşmasıyla birlikte günümüzde Müslümanlar kendilerini artık hangi özelliklerin uygun İslami teolojiyi oluşturması gerektiği üzerinde savaşıyor bulmuşlardır. Bu çatışmanın merkezinde ise Müslümanların çatışmaya nasıl karşılık vermesi gerektiğine yönelik çok tartışılan bir anlayış bulunmaktadır. Tarihsel olarak; klasik İslam’da siyasi çatışmayı düzenleyen yasal hükümler hakkında hiçbir belirsizlik olmamıştır. Arapçada “cihad” kelimesi İslam âlimi Ibn Rushd tarafından; dille, kalpten, elle ve kılıçla cihat olmak üzere dört kategoriye ayrılan; “bir hedef için mücadele etmek” anlamına gelmektedir.^{xiii} Bunlardan sonuncusu silahlı cihat, sadece diğer seçenekler tükendiğinde veya Müslümanlar ve İslam dini saldırı altındayken kullanılmalıdır. Peygamber Muhammed silahlı cihadın nadiren kullanılması niyetinde olmuştur, İslam peygamberi askeri bir savaştan dönen takipçilerine “Bugün küçük cihattan büyük cihada veya “silahlı savaştan, nefsimizi kontrol ve gelişmek için barışçıl savaşa döndük” dediği Müslümanlar tarafından iyi bilinen bir gerçektir.^{xiv} Bu nedenle

cihat, geleneksel olarak diğer uluslar veya dinsel oluşumlara karşı açılan bir “kutsal savaş” olarak anlaşılmamıştır.

Fakat radikal İslamcı gruplar cihat kavramını gasp ederek, genellikle masum insanlara yönelik şiddet uygulamasını artıran katı bir çağrıya dönüştürmüşlerdir. Radikal İslamcı gruplar cihadın kendini geliştirme ve nefsi terbiye^{xv} etme unsurları üzerine odaklanmak yerine, düşmanı Pers lideri Kisra'ya; “Sana, senin yaşamayı sevdiğin kadar ölmeyi seven insanlarla geldim” ifadelerinin yer aldığı bir mektupla uyarıda bulunan ilk halife Abu Bakr'ın yöntemine dönüştürmüşlerdir.^{xvi} Silahlı cihat ile ilgili Kuran'ın oldukça dar sınırlamalarına uymaktan çok uzaklaşan günümüzdeki radikal İslamcılar, özellikle Yahudiler ve “haçlıları” veya Batılıları hedef almaya özen göstererek, ayırım gözetmeksizin şiddet uygulamaktadırlar.

Iraklı keskin nişancılar olduğu iddiasıyla ABD ordusu tarafından roket atışıyla zarar verilen Bagdad kentindeki Abu Hanifa Türbesi. Fotoğraf: albawaba

Al-Qaeda örgütünün yurtiçi ve yurtdışında ABD hedeflerine yönelik saldırıları bu nedenle Birleşik Devletleri; Al-Qaeda örgütünün çoktan birçok zafer kazandığı Müslüman dünyası içindeki kalpler ve akıllara yönelik ideolojik savaşın içine sokmuştur.^{xvii} ABD'nin Irak ve Afganistan'daki karşı saldırıları da radikal İslamcıların Müslümanlar ve İslam dininin saldırı altında olduğu gerekçesiyle silahlı cihadın kendilerinin sorumluluğunda olduğunu ileri sürerek takipçilerini harekete geçirmelerine yardımcı olmuştur. İslami Siyasi Düşünce başkanı radikal İslamcı

Azzam al-Tamimi bu durumu; “Şehitlerin kanı, mücadeleyi sürdürenleri beslemekte ve ayakta kalmalarını sağlamaktadır” sözleriyle açık bir şekilde ifade etmiştir.^{xviii}

Silahlı cihada onay verme yetkisinin tam olarak kimde olması gerektiğine yönelik tartışmalar halen sürmektedir. Silahlı cihat, geleneksel olarak saldırı altındayken Müslümanlar ve İslam dinini korumak maksadıyla yapılıyor ise o zaman da mantıksal olarak birisinin Müslümanların ne zaman “saldırı altında” olduğuna ve saldırıyı kimin yaptığına karar vermesi gerekmektedir. Hizb ut-Tahrir gibi bazı radikal gruplar, ümmeti silahlara götürecek bir halife ortaya çıkıncaya kadar barışçıl mücadelenin yeterli olduğunu savunmaktadır.

Öte yandan diğerleri silahlı cihadın gerekli olduğuna inanmaktadır. Silahlı cihadı savunan radikal gruplar, çağdaş siyasi liderlerin silahlı cihat emrini verecek yasal yetkiden yoksun olduklarını, bu nedenle de sorumluluğu kendi ellerine aldıklarını iddia etmektedirler. Bu nedenle; İslam dini için mücadeleyi yürüten kilit aktörler Müslüman çıkarlarının resmi temsilcisi olmak için yarışmaktadırlar. Bir ulus devlet veya İslam mezhebinden ziyade sınırsız bir Müslüman cemaatini temsil etmeyi amaçlamaktadırlar.^{xix}

Al-Qaeda örgütü, militan, radikal İslam’ı temsil eden genel bir sembol olarak düşünülebilir iken, Hizb ut-Tahrir örgütünün küresel ağları; radikal İslamcı mesajı Müslümanlara doğrudan ve her bir ülkenin kendi lisanında yaymaktadır. Hizb ut-Tahrir örgütünü bilinen uluslararası terör örgütleriyle aynı kefeye koymak hata olsa da parti gerçekte Müslüman toplumdaki ideolojik alanı büyük ölçüde askerileştirmiştir.

*İran 29 Aralık 2016 tarihinde Uluslararası KahROLSUN ABD Fuarı düzenlemiştir.
Kaynak: Middle East Institute*

Hizb ut-Tahrir tarafından yayılan mesaj açıktır: Hâlihazırda Birleşik Devletlerin başını çektiği Batılı kapitalist devletler İslam dininin “en acımasız düşmanlarıdır”.^{xx} Hizb

ut-Tahrir, ABD'yi nitelemesinin doğruluğuna daha az dindar olanları dahi ikna etmek uğruna, hiçbir şeyden çekinmeden elinden geleni yapmıştır. Hizb ut-Tahrir örgütü, 04 Mayıs 2004 tarihinde yaptığı bir basın açıklamasında ABD'yi “on iki yaşındaki kızlardan altmışlı yaşlarındaki kadınlara” uzanan bir yelpazede birçok Iraklı kadına işkence yapmak ve cinsel tacizde bulunmakla suçlamıştır.^{xxi}

Hizb ut-Tahrir örgütünün ABD düşmanlığı yüzeysel emperyalizm iddialarından çok daha derindir. Hizb ut-Tahrir örgütü Amerika Birleşik Devletlerini, öncelikle “İslam Cemaatinde” bir halifelik kurmak ve ardından da egemenlik alanını kademeli olarak genişleterek dünyayı fethetmek hedefinin önündeki en büyük engel olarak görmektedir. Hizb ut-Tahrir, kendi çıkarları ile Amerikan çıkarlarının çelişkili olduğunu kabul etmekte ve ABD küresel egemenliğini sona erdirmeyi en önemli hedefi olarak görmektedir.^{xxii}

“Islam Capitol Hill 2009” etkinliğine katılan Müslümanlar namaz kılarırken. 25 Eylül 2009, Washington, DC. Fotoğraf: Alex Wong/Getty Images

İşte, bütün bu nedenlerden ötürü ABD'nin yeni bir strateji ve imkân dâhilinde Müslümanlara çekici gelecek yeni bir ideoloji geliştirmesi gerekmektedir. Hizb ut-Tahrir örgütünün ulus ötesi bir İslami kimlik yaratma hedefi son zamanlara kadar pek başarılı olamamıştır. Ancak Irak savaşından günümüze kadar geçen sürede Hizb ut-Tahrir örgütü esas mücahit olarak “FİKİRLER SAVAŞINDA” ciddi ilerlemeler kaydetmiştir. Sovyetler Birliği'nin oluşturduğu tehdidin aksine, Amerika'nın bu yeni ve çok daha değişken düşmanına; çok yönlü ve daha da önemlisi ideolojik bir tepki gösterilmesi gerekmektedir.

Radikal İslamcılığın uygulanabilir bir alternatif olarak akıllıca gizlenen siyasallaşması ile ABD kendisini bir medeniyetler çatışmasının içinde bulmuştur.^{xxiii} Bu nedenle, ABD topraklarını terörist tehditlere karşı korumak için çabalarken, klasik İslam'ın

saldırı altında olduğu Müslüman dünyasında, savaşın ön safları ideolojik bir mücadeleye tanıklık etmektedir. Birleşik Devletler, ana akım İslam dininin, daha fazla Hizb ut-Tahrir gibi radikallerin elinde kalmaması amacıyla, ılımlı Müslümanlar için bir siyasi alan yaratılmasına yardımcı olmalıdır.

Bütün dinlerde radikaller bulunmaktadır, ancak çağdaş İslam'da köktendincilik ana akım haline gelmiş ve ılımlı Müslümanlar bu tartışmanın dışında bırakılmış durumdadır. Hizb ut-Tahrir örgütünün dünya görüşü, siyah ve beyaz olarak öylesine keskin bir çizgiyle ayrılmıştır ki bütün Müslümanları sürekli olarak kendi İslami kimlikleri ve Batı medeniyeti arasında bir seçim yapmaya zorlamaktadır. Bu “fikirler savaş alanında” Batı zaferinin anahtarı; Batı medeniyetlerinin öne çıkardığı ve savunduğu değerler ile klasik İslam tarafından benimsenen değerlerin aynı olduğunu anlatarak, böyle bir seçim yapmak zorunda olmadıkları anlayışını Müslümanlara iletmeştir.

Teröristlere ve fikirler savaşına karşı mücadeleyi kazanmak için Birleşik Devletler ve hâlâ kalmış olan Müslüman müttefikleri, ılımlıların ana akım İslam'ı kurtarabilmesi için işbirliği yapmak zorundadır. Hizb ut-Tahrir örgütünü anlamak ve ardından yenilgiye uğratmak bu yolda iyi bir başlangıç olacaktır.

Çevirenin Notları: Bu yazı Zeyno Baran tarafından Aralık 2004'de kaleme alınan “*HIZB UT-TAHRIR Islam's Political Insurgency*” başlıklı yazının birinci bölümünün çevirisidir. Yazı aslına sadık kalınarak çevrilmiş, fotoğraflar ve altyazılar çeviren tarafından eklenmiştir. Yazının çevrilerek paylaşılması; Sun Savunma Net Sitesi ve çevirenin yazıda ileri sürülen düşünce ve iddiaları paylaştığı anlamına gelmemektedir.

Hizb ut-Tahrir Türkiye web sitesinde yer alan partiyle ilgili bilgi metni aşağıdadır.

Kaynak: Hizb ut-Tahrir Türkiye web sitesi

Hizb-ut Tahrir, ideolojisi İslâm olan siyasi bir partidir. Siyaset onun ameli, İslâm ise ideolojisidir. Hizb-ut Tahrir, ümmet arasında ve ümmetle birlikte, İslâmi hayatı toplumda yeniden tesis etmek ve Râşidî Hilâfet Devleti'ni yeryüzünde yeniden inşa etmek için Müslümanlara öncülük eder ve ümmet içerisinde siyasi çalışma yapar.

Hizb-ut Tahrir ruhaniyetçi, ilmî ve akademik çalışma yapan, hayır işleriyle uğraşan bir kitle olmayıp siyasi bir kitledir. Bütün siyasi partiler gibi, Hizb-ut Tahrir'in kendine özgü parti tüzüğü ve programı vardır. Hizb-ut Tahrir bütün insani sorunlara İslâm'dan çözüm önerileri sunan siyasi bir partidir.

Sadece Müslümanların değil, bütün bir insanlığın karşılaştığı sorunlara İslâmi esaslara dayalı çözümler sunan Hizb-ut Tahrir, bu çözümlerin hayatta uygulamaya konulabilmesi için siyasi otoriteye yani devlete ihtiyacın olduğunu söyler. İslâm'ın otorite yani yönetim konusunda açıkça hükümler ibraz ettiğini ve bu yönetim şeklinin Hilâfet olduğunu özellikle vurgular. Bunu hem Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim hem Allah Rasul'ü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in Sünnet'i hem de Rasulullah'ın vefatından sonra İslâm'ın yönetim sistemi olan Hilâfet konusundaki Ashab Radiyallahu Anhum'un icması ile delillendirmektedir.

Hizb-ut Tahrir'in sunduğu çözüm önerilerinin merkezinde, Asr-ı Saadet olarak isimlendirilen Dört Halife Dönemi'ndeki Hilâfet sisteminin (Râşidî Hilâfet) yeniden ikame edilmesi yer alır. İslâm coğrafyasında yaşanan sorunların sebebi İslâmi yönetim sisteminin hayatta olmamasıdır. Bu nedenle Nübüvvet metodu üzere Râşidî Hilâfet'in kurulmasının gerekliliğini özellikle vurgulamaktadır. İşte bu vurgu Hizb-ut Tahrir ile Hilâfet'i birbirinden ayrılmaz iki parça hâline getirmiş, Hilâfet denildiğinde Hizb-ut Tahrir, Hizb-ut Tahrir denildiğinde Hilâfet akla gelir olmuştur.

Hizb ut-Tahrir siyasi İslamcı örgütünün kafa karışıklığı yaratan Türkiye'deki konumuyla ilgili ayrıntılı bilgileri; Mahmut Hamsici tarafından kaleme alınan ve BBC NEWS TÜRKÇE haber sitesinde, 22 Ocak 2021 tarihinde paylaşılan "Hizb-ut Tahrir: Bazı ülkelerde yasaklanan örgütün Türkiye'deki konumu ne?" başlıklı yazıdan okuyabilirsiniz. (<https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-55752612>)

Zeyno Baran'ın HIZB UT-TAHRIR Islam's Political Insurgency" başlıklı yazısının orijinaline aşağıdaki link üzerinden erişebilirsiniz.

https://www.hudson.org/content/researchattachments/attachment/448/eurasian_tahririslamspoliticalinsurgency.pdf

Referanslar:

ⁱ Birleşik Devletler Terörist Saldırıları Ulusal Komisyonu, 9/11 Komisyon Raporu, (New York: W. W. Norton, 2004), sf. 363.

ⁱⁱ Husain Haqqani, "HT İdeolojisini Anlamak", Hizb ut-Tahrir Sorunu: Radikal İslamcı İdeolojinin Deşifre Edilmesi ve Mücadele, ed. Zeyno Baran (Washington, DC: The Nixon Center, 2004), sf. 30.

ⁱⁱⁱ Sayyid Qutb, Milestones, <http://www.youngmuslims.ca>

^{iv} Marc Sageman, Terör Ağlarını Anlamak (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2004), pp. 9, 12.

-
- v Seleften gelmektedir, anlamı, “öncekiler”. Selefilere günümüzde tıpkı Vahabiler gibi İslam’ın katı bir formunu benimsemiştir. Aslında birçok Vahabi kendisini “selefi” olarak adlandırmaktadır.
- vi Peter Ford, “Avrupa Bush’un Teröristlere karşı savaşında korkuyla eğiliyor”, Christian Science Monitor, 19 Eylül 2001.
- vii Peter Slevin ve Mike Allen, “Bush: Sharon ‘Barış Adamı’”, Washington Post, 19 Nisan 2002.
- viii Sidney Blumenthal, “Abu Ghraib’in Dinsel Savaşı”, Guardian (London), 20 Mayıs 2004.
- ix Yazar da bu deneyimi 2000 yılında bizzat yaşamıştır.
- x Hizb ut-Tahrir Değişim Metodolojisi (London: Al-Khilafah Publications, 1999), sf. 5. Bakınız http://www.hizb-ut-tahrir.org/english/books/pdfs/method_for_revival.pdf.
- xi Benim 02 Nisan 2004 tarihinde National Review Online sitesinde yayınlanan Hizb ut-Tahrir’in teröristlere nasıl bir taşıma bandı gibi hizmet ettiğini anlatan “Tashkent’ten Taliban’a Giden Yol” başlıklı makaleme yanıt olarak Hizb –ut-Tahrir-Britanya üyesi Dr. Abdullah Robin HT web sitesinde paylaştığı bir açık mektup yazmıştır, <https://www.nationalreview.com/>
- xii “Aşırı tutucular Britanya’da toplanırken bin Laden için ılımlı sözler”, Canada.com, 11 Eylül 2002, <https://o.canada.com/>
- xiii “Yasal Hükümler, Tarihte ve Yasada Cihat”, Amerika İslam Yüksek Kurulu, http://www.islamicsupremecouncil.org/bin/site/wrappers/default.asp?pane_2=content-legaljihad_history.
- xiv “Yasal Hükümler, Cihat Nedir”, Amerika İslam Yüksek Kurulu, <https://islamicsupremecouncil.org/>
- xv Nefsin iki anlamı vardır, birincisi özellikle arzular ve zayıflıklar olmak üzere ego, ikincisi ise insanoğlunun ruhu anlamına gelmektedir.
- xvi Adam Pashut, “Dr. Azzam al-Tamimi: Politik-İdeolojik Özet”, MEMRI Inquiry and Analysis Series, no. 163. <http://www.memri.org/bin/articles.cgi?Area=jihad&ID=IA16304>.
- xvii Michael Scott Doran, “Başka Birinin İç Savaşı”, Foreign Affairs, 81, no. 1 (2002): sf. 23.
- xviii Pashut, “Dr. Azzam al-Tamimi”.
- xix Doran, “Başka Birinin İç Savaşı”.
- xx Suha Taji-Farouki, Köktenci bir inceleme ve İslam Halifesi arayışı (n.p. Grey Seal Books, 1994) sf. 72.
- xxi “Koalisyon Hapishanelerinde Müslüman Kadınlara İşkence ve Cinsel Taciz—Irak Kalıcı Özgürlüğün Gerçek Hikâyesi”, 4 Mayıs 2004.
- xxii “Amerika’nın uluslararası duruma hâkimiyeti dünya için bir tehlikedir ve sadece halife kurtarabilir”, 01 Haziran 2003,
- xxiii Ulusal Komisyon, 9/11 Raporu, sf. 363.